

Indhold:

Velo-City Global – verdens største cykelkonference i København

>> Side 2

Cyklisme bekæmper kræft

>> Side 5

Digital ruteplaner

>> Side 7

DSB på studietur

>> Side 8

Gladsaxe-borgere får billige cykelhjelme

>> Side 9

Fredericia som cykelby

>> Side 10

Cykelviden nr. 2/2010

Cykelviden

Nyhedsbrev om sikker cykeltrafik

Udgives af Dansk Cyklist Forbund i samarbejde med Cykelnetværket

Tænke globalt – handle kommunalt

Byer og kommuner spiller en helt central rolle for udbredelsen af cykler og cykelkultur over hele verden. Det var en af konklusionerne på den internationale cykelkonference Velo-City Global, der blev afholdt i København i slutningen af juni måned. Ofte er byerne meget længere fremme end de enkelte lande, når det gælder om at udnytte de mange fordele, som cyklismen har i forhold til trafikplanlægning, sundhed og miljø. Byerne fører an i udviklingen – i Danmark og internationalt.

To af medlemmerne i cykelnetværket - Københavns og Frederiksberg Kommune – var arrangører af konferencen sammen med det Europæiske Cyklistforbund. Sammenlagt deltog op mod 100 repræsentanter fra danske kommuner i cykelkonferencen (40 fra København, 13 fra Frederiksberg og 30 fra øvrige kommuner).

Men mens mere end 1000 deltagere fra alle verdens kontinenter mødtes i Danmark for at tale om cykler, ventede de danske kommuner fortsat på en afklaring af, hvordan Statens Cykelpulje skal udmøntes i år. I skrivende stund forhandler Folketingets partier fortsat om kriterierne *for* og udmøntingen *af* Cykelpuljen for 2010. Transportministeren har lovet en afklaring inden sommerferien. Det er endnu ikke afgjort, hvornår der er ansøgningsfrist til puljen.

Forhåbentlig er der en tilfredsstillende afklaring i forhold til Cykelpuljen, når næste nummer af nyhedsbrevet udkommer. Foreløbig vil jeg som ny ansvarshavende redaktør byde velkommen til dette nummer af nyhedsbrevet om cykelviden *fra* kommuner *til* kommuner (Tidligere redaktør Lotte Ruby tager til Bruxelles, hvor hendes mand skal arbejde for klimakommissær Connie Hedegaard).

Frits Bredal, ansvarshavende redaktør på nyhedsbrevet Cykelviden.

Danske kommuner sætter standarden

Mange danske byer og kommuner har en cykelkultur, som bliver beundret og efterlignet af europæiske og amerikanske storbyer. På Velo-City Global mødtes hundredvis af danske og internationale deltagere, der til daglig arbejder med cykler og byplanlægning.

Af Frits Bredal, Dansk Cyklist Forbund

Danske kommuner er på mange måder forbillede for større og mindre byer over hele verden, der gerne vil udnytte cyklernes potentiale til at forbedre trafikforhold, sundhed og miljø. En af grundene til at vælge netop Danmark som mødested for den første globale udgave af Velo-City konferencen var netop Danmarks førende position på området. Den cykelvenlige infrastruktur i mange danske byer og politikernes fokus på området blev mange gange fremhævet som inspiration for andre byer og lande. Velo-City Global blev åbnet af Københavns overborgmester Frank Jensen, og senere fremhævede både Københavns teknik- og miljøborgmester Bo Asmus Kjeldgaard og Frederiksbergs borgmester Jørgen Glenthøj cykler som en væsentlig del af løsningen på de udfordringer, kommunerne står over for på bl.a. transportområdet.

Mens cyklerne de seneste år har fået meget medvind i mange vestlige byer som f.eks. Barcelona og New York, går tendensen desværre den modsatte vej i lande som Kina og Indien, hvor bilerne er eftertragtede som statussymboler på nyvunden velstand. I mange storbyer i Asien bliver cyklerne i disse år presset væk af biler – med meget alvorlige trafikale, sundhedsmæssige og miljømæssige konsekvenser til følge.

Men der er også grund til en vis optimisme i forhold til udviklingslandene. En af de internationale succes historier på konferencen blev fortalt af Gil Penalosa, der har stået for implementeringen af en helt ny cykelinfrastruktur i den colombianske by Bogotá. På bare tre år blev der bygget mere end 300 kilometer cykelstier, og anvendelsen af cykler blev femdoblet. Penalosas afsluttende og fremadrettede budskab var klart: "Hvis den politiske vilje er tilstede, kan de positive resultater vise sig meget hurtigt! Bare se at komme i gang."

Københavns teknik- og miljøborgmester Bo Asmus Kjeldgaard fører an i den store Bike Parade, der blev afholdt i den danske hovedstad i forbindelse med Velo-City Global. Op mod 2000 danske og internationale cyklister deltog i paraden, der var arrangeret af Dansk Cyklist Forbund. Foto: Troels Heien

Tak for sidst

og **god sommer!**

Sommerferien står for døren, og derfor vil vi hos VEKSØ gerne benytte lejligheden til at ønske alle vores kunder og samarbejdspartnere en rigtig god sommer.

Til alle jer, der deltog i Velo City Global konferencen i København i uge 25, vil vi gerne sige "tak for sidst" og

takke Københavns og Frederiksberg Kommune for deres flotte afvikling af konferencen. Det er skønt at mærke den fantastiske energi, der er i cykelverdenen. Vi glæder os allerede til at se, hvad de finder på i Sevilla til marts 2011. **Vi ses ☺**

Cyklisme bekæmper kræft

For di fysisk aktivitet virker forebyggende mod kræft ønsker Kræftens Bekæmpelse at samarbejde med kommuner om at udbrede cyklisme.

Af Allan Priess Poulsen, journalist

Kræftbekæmpelse og cyklisme. Ikke umiddelbart forenelige størrelser og så alligevel. For logisk set er der en klar sammenhæng mellem de to størrelser, og alene af den grund har Kræftens Bekæmpelse valgt at udvide sit interesseområde til også at omfatte aktiviteter på to hjul.

- Cyklen har den kvalitet, at når man er kommet op på den, kan man kun blive siddende, hvis man samtidig er fysisk aktiv. Ellers vælter den. Samtidig er det en god måde at få bygget motion ind i sin hverdag, fordi man ikke tænker over det, når formålet også er transport til og fra arbejde eller skole. Og fordi fysisk aktivitet virker forebyggende mod kræft, er det et naturligt område for os at fokusere på, siger Simon Rask, der er seniorprojektleder i Kræftens Bekæmpelse.

Kultur og cyklisme

Konkret har intentionerne indtil videre udmøntet sig i et samarbejde med en række sjællandske kommuner omkring Københavns Befæstning. Den række af søforter og andre anlæg, der i slutningen af 1800-tallet blev opført i en ring rundt om hovedstaden for at gøre det muligt at forsvare den i tilfælde af krig. Kræftens Bekæmpelse har påtaget sig opgaven at skabe rammerne for, at det bliver mere oplagt at besøge Københavns Befæstning på cykel.

Simon Rask hæfter sig desuden ved, at projektet har den fordel, at fysisk aktivitet bliver forsøgt bredt ud, så den kommer til at handle om andet og mere end den sundhed, der normalt er knyttet til en sundhedsforvaltning. Således omhandler samarbejdet eksempelvis også kommunal infrastruktur, pleje af grønne områder og skoleaktiviteter.

Flere kommunale samarbejder

Kræftens Bekæmpelse er derudover engageret i Cycling Embassy of Denmark, ligesom organisationen barsler med flere kommunale samarbejder.

- Vi er lige nu på vej med flere projekter, der blandt andet handler om at skabe mere liv i skolegården og at ændre på skoledagens udformning. Generelt vil vi meget gerne både inspirere og samarbejde med kommuner omkring at fremme cyklisme og andre motionsformer, siger Simon Rask og uddyber:

- Der findes mange gode kræfter, som arbejder på at fremme cyklismen i Danmark, og vi er bare en af dem. Vores udgangspunkt er anderledes end mange af de andre aktører, men målet er det samme; at skabe mere fysisk aktivitet, siger han.

Der findes flere eksempler på, at kommunal fokus på cyklisme kan betale sig både i forhold til sundhed og økonomi. Odense Kommune kunne således relatere en sundhedsbesparelse på omkring 33 mio. kr. til projekt Odense Cykelby, hvilket langt oversteg projektudgifterne på 20 mio. kr. Ligeledes har samfundsøkonomiske analyser fra England og Norge vist, at man opnår en sundhedsgevinst på mellem to og syv gange det investerede beløb i cykelfremme.

Cykling virker forebyggende på kræft. I forbindelse med restaureringen af Københavns Befæstning, sikrer Kræftens Bekæmpelse, at befæstningen også er cykelvenlig, bl.a. her på Vestvolden. Foto: Lars Schmidt

Digital ruteplaner

Når man kan finde den sikreste cykelrute tværs over Manhattan i New York, på Ridethecity.com, hvorfor kan man så ikke det samme i verdens (næst-)bedste cykelland?

Af Claus Rex og Michael Hammel, Dansk Cyklist Forbund

Når der er i dag er bygget GPS ind i de fleste mobiltelefoner, og når biler med GPS snarere er reglen end undtagelsen, er det nærmest naturligt at cyklister forventer, at de også kan få tilrettelagt en optimal cykelrute. Stor er skuffelsen derfor, når cyklisten blot føres ad de veje, hvor cykling er tilladt, og ikke ad de gode stier, smutveje og så videre, fordi disse data ikke findes i de digitale kort.

I Cyklistforbundet får vi jævnligt henvendelser fra privatpersoner og virksomheder, der gerne vil løse problemet og kan vise en løsning baseret på Google Maps. Alle løsninger har dog den grundlæggende udfordring, at data om de cykelvenlige ruter ikke er fyldestgørende. For eksempel kender Google Maps ikke nødvendigvis til gangtunneller.

Vil man på nuværende tidspunkt have sin GPS gjort cykelvenlig, kræver det, at man kan og vil bruge tid på at finde en god rute på nettet, hvor brugere deler ruter med hinanden. For eksempel på Gpsies.com eller fra OpenStreetMap.org, hvor man kan nørde fuldt igennem og lave sit eget kort med data.

Der er grøde i feltet

Vejdirektoratet er blevet pålagt at sørge for, at der bliver udviklet en national ruteplaner for cyklister. Den skal tage afsæt i den nationale satsning på FOT (Fællesoffentligt Geografisk Administrationsgrundlag). København har allerede indsamlet data, men mangler en præsentationsplatform, der både kan dække cyklisternes behov for at finde vej og et behov for at gøre opmærksom på mulighederne i at kombinere cyklen med offentlig transport. Odense og Aalborg har entret med Eniro om at lave en cykelruteplanlægger.

Google Maps har lanceret en ruteplaner for cyklister til en række nordamerikanske byer og udvider langsomt, men sikkert både antallet af byer og lande, som kan cykles i ruteplaneren. I open source-ånden er OpenStreetMap - kortets svar på Wikipedia - ved at blive en stor spiller i det digitale kortmarked. Kortet i OpenStreetMap er brugergenereret, meget grundigt indekseret og meget specifikt i forhold til cykelvenlighed. Dette kan ses ved besøg på aflæggeren OpenCycleMap.

Abonner på presseklip

Hold dig orienteret om cykelnyheder i pressen. Tegn et abonnement til Dansk Cyklist Forbunds presseklip fra nettet.

Du kan gratis få tilsendt Dansk Cyklist Forbunds seneste presseklip og nyheder direkte i din indbakke.

På feedadressen <http://feeds.feedburner.com/dcf/presseklip> kan du abonnere på alle de artikler, Cyklistforbundet løbende vælger ud fra danske og internationale net-medier.

DSB på studietur

For at imødekomme sine pendlere behov for bedre cykelløsninger har DSB været på studietur i Tyskland, Holland og England for at se på blandt andet cykelparkering, bycykler og byudvikling.

af Allan Priess Poulsen, journalist

For DSB handler det ikke kun om at fragte sine kunder fra A til B med tog. Statsbanerne sigter mod en løsning, der imødekommer pendlernes behov for byudvikling omkring stationerne samt bedre og mere tidssvarende muligheder for at kombinere togrejsen med brug af cykler. Projektet "Den grønne rejsekæde" skal således dække kundernes transport, fra de forlader deres hjem, til de træder ind af døren på deres bestemmelsessted.

- I dag er det muligt at medbringe sin egen cykel i s-togene, men i fjern- og regionaltogene er der kun plads til enkelte cykler, og der skal lejlighedsvis reserveres plads til cyklen. Derfor har vi en intention om at tilbyde vores kunder noget, der er lige så godt, fordi vi tror, at folk til enhver tid vil vælge en cykel frem for at gå eller køre i bus. Hvis vi kan tilbyde dem et tilpas fleksibelt system, tror vi også på, at det kan lokke dem ud af bilen, fortæller Lone Billehøj, der er afdelingsleder i strategi- og miljøafdelingen i DSB.

Kombination af systemer

Overordnet er ønsket at etablere en landsdækkende løsning, der kan erstatte de bycykelsystemer, som allerede eksisterer i flere større byer, men i høj grad er rettet mod turister. Derfor har Lone Billehøj sammen med en række kommuner netop været på en rundtur til henholdsvis Frankfurt, Utrecht og London for at lade sig inspirere af allerede etablerede bycykelsystemer. Der er blandt andet blevet fokuseret på registrering i forbindelse med udlevering af cykler, opstaldningsmuligheder – såkaldte docking stations – og cyklernes udstyr. Det samlede

resultat blev, at ingen af de eksisterende systemer kan overføres direkte til danske forhold, og at der derfor efter al sandsynlighed vil blive tale om en kombination af løsningsmodeller. Blandt andet fordi behovene i Danmark svinger kraftigt fra by til by. - I København er der brug for en stor volumen af cykler, men de behøver ikke at være særligt dyre. Når vi kommer længere ud på landet, skal der måske være elmotor og andre funktionaliteter på cyklerne. Det er også vigtigt for os, at vores kunder møder det samme system, uanset hvilken station de står af på. Det skal være nemt og fleksibelt for den enkelte, fastslår Lone Billehøj.

Næste skridt for DSB er nu at se nærmere på de økonomiske og udbudstekniske forhold i forbindelse med et landsdækkende bycykelsystem. Ligeledes er en række pilotprojekter på vej i henholdsvis Køge, Hillerød, Ballerup, Roskilde, København, Frederiksberg, Fredericia og Randers.

Gladsaxe-borgere får billige cykelhjelme

Gladsaxe Kommune har givet sine borgere et tilskud på 60 pct. af prisen på en ny cykelhjelme og betegner forsøget som en succes.

af Allan Priess Poulsen, journalist

Det lyder som et uddrag fra en tilbudsavis, men faktisk er det et af flere initiativer fra kampagnen "Gladsaxe Cykler", der netop er afviklet. Her har borgere i Gladsaxe Kommune kunnet opnå 60 pct. rabat ved køb af en ny cykelhjelme.

Kommunen har lavet aftaler med en række lokale cykelforhandlere om at give rabatten til borgere, der kunne dokumentere, at de er bosat inden for kommunegrænsen, og det tilbud har så mange valgt at tage imod, at puljen på 375.000 kr. blev udtømt noget tidligere end forventet.

- Vi havde planlagt, at kampagneperioden skulle løbe over længere tid, men da 1.400 borgere havde benyttet sig af muligheden for at få en billig cykelhjelme, var puljen udtømt. Det opfatter vi selvfølgelig som en succes, fordi så mange mennesker har kunnet se fornuften i det, siger Anders Dalum Nielsen, der er vej- og trafikingeniør i Gladsaxe Kommune.

Overvejede gratis hjelme

Tanken bag initiativet er blandt andet, at borgerne herigennem bliver inspireret til at fokusere på sikkerhed, samtidig med at de føler tilpas meget ejerskab over nyerehvervelserne, til rent faktisk at tage dem i brug.

- Oprindeligt overvejede vi at uddele gratis cykelhjelme, men valgte at folk selv skulle spæde til, fordi det øger sandsynligheden for, at hjelme i sidste ende bliver brugt, siger Anders Dalum Nielsen.

Udover kampagnen "Gladsaxe Cykler" har Gladsaxe Kommune både i 2009 og 2010 udført et omfattende arbejde med at etablere nye og udvide eksisterende cykelstier, ligesom der er blevet gennemført en række sikkerhedsmæssige forbedringer med blandt andet forbedrede oversigtsforhold til følge. Kommunen planlægger senere på året og i 2011 endvidere flere forbedringer af trafikikkerheden for cyklister. Eksempelvis vil der blive etableret blå cykelfelter i en række kryds, hvor der tidligere er sket personskade, for eksempel som følge af højresvingsulykker.

Gladsaxe Kommune er desuden en del af et tværkommunalt samarbejde, der har til formål at kæde forbedringer og tiltag for cyklister sammen på tværs af kommunegrænser.

Fredericia som cykelby

Fredericia Kommune satser massivt på at fremme byens cykeltrafik via et projekt, der rækker ud til både virksomheder og skoler.

Af Troels Andersen, Fredericia Kommune

Fredericia Kommune har en lang tradition for at planlægge for cyklisterne. Den har gjort en stor indsats for at forbedre cyklistsikkerheden og for at udbygge faciliteterne for cykeltrafikken. Samtidig har kommunen gennemført kampagner med henblik på at øge kendskabet til mulighederne for at komme hurtigt og sikkert rundt på cykel.

I april 2010 indgik Fredericia Kommune en kontrakt med Vejdirektoratet om støtte til projektet Fredericia Cykelby. Projektets overordnede formål at få flere borgere til at cykle, at få borgere flere til at cykle mere samt at skabe bedre forhold, herunder forbedre trafikikkerheden for cyklisterne.

Fredericia Kommune ønsker generelt at satse markant på cykeltrafik. Projektet omfatter således fire hovedaktiviteter; seks konkrete stiprojekter, forbedring af cykelparkeringen og cykelservice, et idekatalog til virksomheder med henblik på at fremme cykeltrafik og endeligt udarbejdelse af og implementering af trafikpolitikker og kampagner på skolerne. De første aktiviteter har været at få lavet logo og hjemmesiden **FredericiaCykelby.dk**. Efter sommerferien opstilles fire cykelbarometre og fem luftpumper.

Et vedvarende projekt

Desuden bliver der en række samarbejder med andre kommuner, DCF og DSB, hvilke skal sikre en bred fundering af projektets initiativer. Således arbejdes der sideløbende med dette projekt med en skitsering af en dansk mønsterstation for blandt andre cyklisterne på Fredericia Banegård. Der planlægges endvidere nye initiativer, således at Fredericia Cykelby kan blive et vedvarende projekt. Derfor søges der om yderligere støttet fra cykelpuljen og fra EU.

Tal fra 1998 til 2001 viser, at 18 pct. af alle ture i Fredericia foretages på cykel, og at der cykles 1,2 km pr. tur i gennemsnit. I 2008 var der 21 cyklistulykker med 9 personskader.

Hovedstinettet i Fredericia Kommune omfatter 140 kilometer stier samt interne stier i boligområder og rekreative stier. Der er stadig mange uløste problemer, som gør, at potentialet for cyklisme i Fredericia langt fra er fuldt udnyttet. Der er fortsat mange kortere bilture, der nemt kan erstattes af cyklen.

Kolofon:

Cykelviden nr. 2/2010

Cykelviden udgives af Dansk Cyklist Forbund i samarbejde med Cykelnetværket

Cykelviden udkommer fem gange årligt

Ansv. redaktør: Frits Bredal

Redaktion: Lone Andersen, Erik Bølling-Ladegaard, Jan Jensen og Simon Wrisberg.

Layout: Henni Christensen

Deadline nr. 3/2010: 6. august 2010

De synspunkter, som fremkommer i nyhedsbrevet deles ikke nødvendigvis af Cykelnetværket eller Dansk Cyklist Forbund. Eftertryk med kildeangivelse, i reklameøjemed kun efter aftale med udgiveren.

Hovedsponsorer for Cykelviden:

VEKSØ®

URBAN
CYCLE
SOLUTIONS

NRGI

